

Taustatietoa suun terveydenhuollon henkilöstöstä

Suun terveydenhuollon palveluja käyttää vuoden aikana noin 2 miljoonaa aikuista ja 0,8 miljoonaa alle 18-vuotiasta. Viimeisimmän Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan mukaan *hammaslääkärikäynntejä* oli vuonna 2016 noin 6 miljoonaa, joista 3,8 miljoonaa toteutui terveyskeskuksissa ja 2,2 miljoonaa yksityisellä sektorilla.¹ THL:n Sotkanet-tietopalvelun mukaan vuonna 2017 *kaikkiaan suun terveydenhuollon käynntejä* (käynnit yhteensä hammaslääkärit, suuhygienistit, hammashoitajat, muut) oli noin 7,8 miljoonaa, jotka jakautuvat potilasryhmittäin ja sektoreittain seuraavasti:²

- alle 18-vuotiaiden käynnit: terveyskeskuksessa 1 936 378, yksityisellä sektorilla 12 626

- aikuisten käynnit: terveyskeskuksessa 3 386 819, yksityisellä sektorilla 2 437 053

Suomessa on noin 4 500 työvoimaan kuuluvaa hammaslääkärinä (osa työvoimasta, noin 10 %, on poikkileikkaushetkellä tilapäisesti poissa töistä, esim. perhevapaalla). Asukkaita yhtä hammaslääkärinä kohti on 1 220. Hammaslääkäritiheys on samalla tasolla muiden Pohjoismaiden kanssa.³ Suun terveydenhuollon muiden ammattiryhmien osalta ei ole saatavilla tietoja vastaavalla tarkkuudella. Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan⁴ mukaan vuonna 2014 työelämässä oli 5 253 hammashoitajaa ja 1 672 suuhygienistiä.

Hammaslääkäreistä 70 % on naisia. Erikoishammaslääkärien osuus on 15,5 %.⁵

Hammaslääkärien päätoimista noin 50 % on terveyskeskuksissa ja noin 40 % yksityisellä sektorilla. Muita työpaikkoja ovat sairaalat, yliopistot, YTHS sekä järjestöt ja julkishallinto. Sairaaloissa työskentelee kaiken kaikkiaan noin 300 hammaslääkärinä, joista kokoaikaisina noin 100. Noin 30 %:lla hammaslääkäreistä on sivutyö. Yleisin sivutyön muoto työskennellä ammatinharjoittajana vuokralla. Sivutyöt huomioiden noin puolet hammaslääkäreistä työskentelee yksityisellä sektorilla.⁶ Päätoimessaan kokoaikatyötä tekevän hammaslääkäriin mediaanitulo on noin 6 150 €/kk^{7,8}.

¹ Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2017 (<http://www.julkari.fi/handle/10024/135959>)

² THL:n Sotkanet-tietopalvelu

(<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko/?indicator=s3Yqsc51s9bNLykPsdY1tNbN8Yw3BAA=&region=s07MBAA=&year=sy6rsDbS0zUEAA==&gender=t&abs=f&color=f&buildVersion=3.0-SNAPSHOT&buildTimestamp=201802280718> [9.1.2019])

³ Työvoimaselvitys 2018 (www.hammaslaakariliitto.fi/fi/liiton-toiminta/tutkimukset-ja-tilastot/tutkimukset/tyovoimaselvitykset); EU Manual of Dental Practice (<https://eudental.eu/library/eu-manual.html>)

⁴ Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2017 (<http://www.julkari.fi/handle/10024/135959>)

⁵ Hammaslääkäriliiton jäsenrekisteri

⁶ Työmarkkinatutkimus 2018 (<https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/liiton-toiminta/tutkimukset-ja-tilastot/tutkimukset/tyomarkkinatutkimukset>)

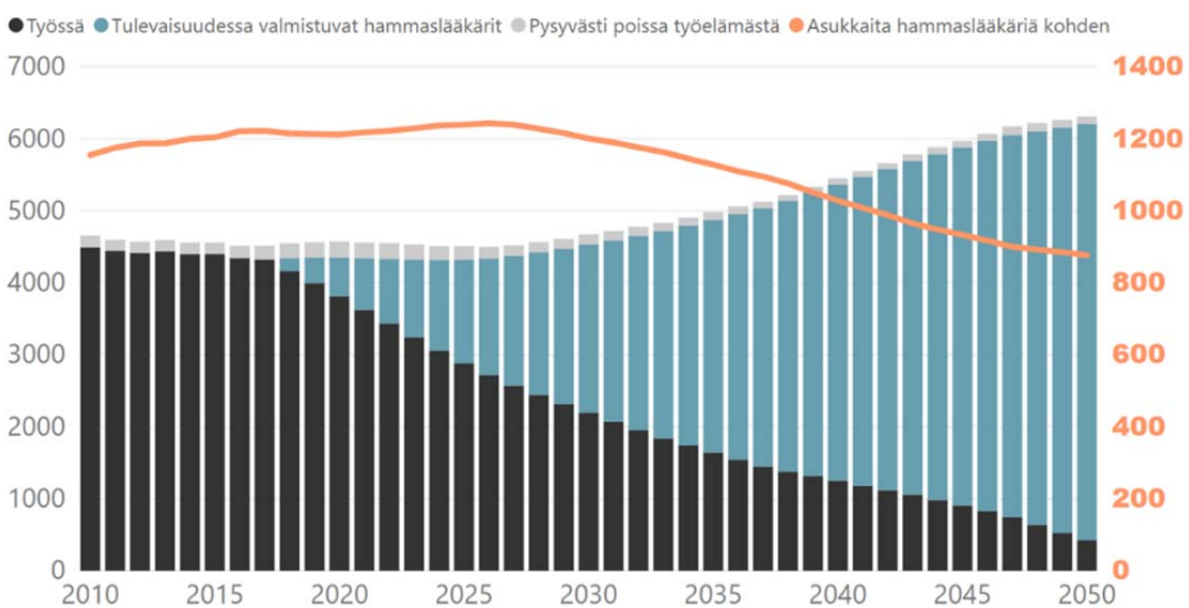
⁷ Työmarkkinatutkimus 2018 (<https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/liiton-toiminta/tutkimukset-ja-tilastot/tutkimukset/tyomarkkinatutkimukset>)

⁸ Tilastokeskus: Kuntasektorin palkat 2017

Hammaslääkäriliiton lukumääräennusteen mukaan asukasluukuun suhteutettu hammaslääkärimäärä pysyy lähivuodet nykytasolla, mutta lähtee selvään nousuun 2020-luvun puolessa välissä. Hammaslääkärikoulutuksen vuosittainen sisäänotto on tällä hetkellä 185 opiskelijaa. Nykyisen hammaslääkäritiheyden ylläpitäminen edellyttäisi sisäänoton pienentämistä noin 160 opiskelijaan. Hammaslääkäriliiton jäsenistön enemmistön⁹ ja vuonna 2018 järjestetyn tulevaisuustyöpajan asiantuntijoiden enemmistön¹⁰ mukaan tämänhetkinen väestöön suhteutettu hammaslääkärimäärä olisi riittävä tulevaisuuden hammaslääkäritarvetta ajatellen.

Alle 65-vuotiaat hammaslääkärit Suomessa

Vuosittainen sisäänotto on 185, joista oletetaan valmistuvan 88 %. Lisäksi oletetaan, että ulkomailta tulee vuosittain 20 hammaslääkärinä ja jää Suomeen pysyväisluontoisesti töihin. Näin vuosittainen lisäys on noin 180 hammaslääkärinä. Alle 65-vuotiaista on pysyvästi poissa työelämästä noin 5 % (painottuen yli 60-vuotiaisiin), kuviossa palkkien vaaleanharmaa yläosa. Koska hammaslääkärin järjestäytymisaste on noin 95 %, on nykyisten hammaslääkärin lukumäärä korotettu tätä vastaavasti, sillä luvut perustuvat Hammaslääkäriliiton jäsenmääriin.

Lähteet: Suomen Hammaslääkäriliiton jäsenrekisteri, Tilastokeskus (19.11.2018)

Hammaslääkärityövoima jakautuu maantieteellisesti epätasaisesti. Myöskään yksityisen sektorin ja terveyskeskusten välinen ”työnajako” ei toimi optimaalisesti kuten seuraavasta taulukosta ilmenee¹¹:

⁹ Työmarkkinatutkimus 2015 (<https://www.hammaslaakariliitto.fi/fi/liiton-toiminta/tutkimukset-ja-tilastot/tutkimukset/tyomarkkinatutkimukset>)

¹⁰ Learning cafe -tulevaisuustyöpajan muistio 2018

¹¹ Työvoimaselvitys 2018

Alue (sairaanhoitopiiri)	Terveyskeskus hammaslääkäri vaje	Yksityisen sektorin laskennallinen vapaa kapasiteetti	Vajeen ja vapaan kapasiteetin erotus (alueella liian vähän hammaslääkäriätyövoimaa)
Päijät-Häme	11,2	5,0	6,2
Itä-Savo	5	-	5,0
Satakunta	9	5,0	4,0
Lappi	9,1	5,3	3,8
Etelä-Karjala	6,5	3,0	3,5
Länsi-Pohja	2	0,5	1,5
Vaasa	8,1	6,8	1,3
Pohjois-Karjala	4	2,9	1,1
Etelä-Pohjanmaa	4,2	3,9	0,3
Kainuu	0	1,3	-1,3
Keski-Suomi	7	8,3	-1,3
Etelä-Savo	0	3,0	-3,0
Kymenlaakso	3	6,6	-3,6
Keski-Pohjanmaa	2	6,1	-4,1
Kanta-Häme	2,3	7,1	-4,8
Pohjois-Savo	4,5	9,5	-5,0
Varsinais-Suomi	12,5	20,1	-7,6
Pirkanmaa	6,8	26,3	-19,5
Pohjois-Pohjanmaa	3,6	23,1	-19,5
Helsinki ja Uusimaa	14,5	97,3	-82,8
YHTEENSÄ	115,3	241,1	-125,8

Ammattien arvostuksesta on myös tutkittua tietoa. Suomen Kuvalehden tekemässä Ammattien arvostus 2018 -selvityksessä hammaslääkäri ammatti oli **suomalaisten seitsemänneksi eniten arvostama ammatti** useiden satojen ammattien joukosta. Edellisessä selvityksessä vuodelta 2010 sijoitus oli yhdeksäs.